

ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН
ТҮҮХ- АРХЕОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН
ЗАХИРАЛ С.ЧУЛУУН ТАНАА

**МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР**

210646 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 32-32-66

2017.02.24 № 3/365
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Шинжлэх ухааны академийн Түүх-Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон холбогдох бусад тайлбар тодруулга бүхий санхүүгийн тайланд аудит хийв.

Үүрэг хариуцлагын талаархи мэдээлэл

Шинжлэх ухааны академийн Түүх-Археологийн хүрээлэнгийн удирдлага нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайлангууд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт (УСНББОУС), түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитыг Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журмын шаардлага нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх явдал болно.

Аудитаар санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем, тэгээрийг дэмжих нотлох зүйлийг сорилын үндсэн дээр шалгаж, удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг үнэлж цэгнэн, санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулгыг үнэлсэн.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан материаллаг алдаагүй эсэхэд санал дүгнэлт өгөх хангалттай үндэслэл болно гэдэгт итгэлтэй байна.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Шинжлэх ухааны академийн Түүх-Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, бодитой илэрхийлсэн байна.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

B. My

Ц НАРАНЧИМЭГ

\\10.10.10.20\Bichig_Kheregi\Yawsan_Bichig\2017\0224SAG-17.docx

070494

ШУА-ИЙН ТҮҮХ АРХЕОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН 2016 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл
дараахи хаягаар харилцана уу:

АУДИТЫН ТАЙЛАН

Монгол Улсын Үндэсний Аудитын газар
Засгийн газрын IY байр
Улаанбаатар-46 Бага тойруу 6
Web: www.mnao.gov.mn

Санхүүгийн аудитын газрын дарга
Тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663
И-мэйл:
www.naranchimegts.audit.gov.mn

Аудитын менежер: Я.Самбууням
Утас: 260512
И-мэйл:
www.sambuunyamyia.audit.gov.mn
Аудитор: Н.Нямдаваа
Утас: 260512
И-мэйл: www.nyamdawaan.audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
“Бэст фортуна Аудит” ХХК
Утас: 324338
И-мэйл: fortune_audit@yahoo.com

Захирал: Ж.Оюунцэцэг
Утас: 89116465, 98056465
И-мэйл: Oyuntsetseg_cpa@yahoo.com

Аудитын багийн ахлагч:
Аудитор: Б.Нарангэрэл
Утас: 99839547
И-мэйл: bavaanarangerel@yahoo.com

Хавсралт 1: Агуулга

Хавсралт 2: Аудитын гэрчилгээ

Хавсралт 3: Менежментийн захидал

**Хавсралт 4: Аудит хийгдсэн санхүүгийн
тайлан**

Агуулга

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл	1
Байгууллагын хууль эрх зүйн орчин	1
Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа	2
Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, сорилууд	
түүний үр дүн	3
Материаллаг байдал	3
Дотоод хяналт	3
Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар	4
Шилэн дансны мэдээлэл	4
Олж тогтоосон гол эрсдлүүд	4
Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар	4
Аудитаар илэрсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар	5-6
Залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар	6
Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	6
Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд	6
Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл	6
Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	6
Дүгнэлт	6

Оршил

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг биш алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж оруулав.

1. Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл:

Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1, 18.5 дахь заалтуудыг үндэслэн Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн санхүүгийн тайланд “Бэст фортуна аудит” ХХК гэрээгээр аудит хийлээ.

Аудитыг Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хуулийн хүрээнд Аудитын Олон Улсын Стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Санхүүгийн тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилго байв.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны завсрын аудитыг 2016 оны 09 дүгээр сарын 20-ноос 10 дугаар сарын 18 хүртэл, жилийн эцсийн санхүүгийн

тайлангийн аудитыг 2017 оны 01 дүгээр сарын 20-ноос 2017 оны 2 дугаар сарын 20-ны хооронд хийхээр төлөвлөн “Бэст фортуна Аудит” ХХК-ийн аудитын баг хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-А-9/

Түүх Археологийн хүрээлэн нь 2016 оны санхүүгийн тайланг 2017 оны 1 дүгээр сарын 27-нд “Бэст фортуна Аудит” ХХК-нд ирүүлсэн байна.

“Бэст фортуна Аудит” ХХК нь завсрын аудитыг 2016 оны 09 дүгээр сарын 26-наас 11 дүгээр сарын 14-ний хооронд, жилийн эцсийн аудитыг 2017 оны 1 дүгээр сарын 27-ноос 2 дугаар сарын 14-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2017 оны 2 дугаар сарын 15-нд Түүх Археологийн хүрээлэнгийн удирдлагад танилцуулна.

2. Байгууллагын хууль эрх зүйн орчин:

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн удирдлага нь Монгол улсын Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулиудын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна. Тайлангийн хугацаанд тухайн байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг гол хууль тогтоомж, түүнд нийцүүлэн гаргасан журам зааварт өөрчлөлт ороогүй байна.

3. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа:

ШУА-ийн харьяа Түүх Археологийн хүрээлэн нь Монголын бүх үеийн түүх, археологи, угсаатны чиглэлээр суурь судалгааны эрдмийн ажил гүйцэтгэх мэргэжлийн төв байгууллага бөгөөд **Эрхэм зорилго нь :**

Монголын түүх, соёлын судалгааг үндэсний хэмжээнд тэргүүлж, олон улсад таниулан дэлхийн монгол судлалын төвийн байр сууриа хадгалах явдал юм.

Тус хүрээлэн нь Монгол Улсын түүх, археологийн судалгааг тэргүүлэн явуулж, монголын эрт, дундад үеийн түүхийн зангилаа асуудлыг дэлхийн түүх, археологийн шинжлэх ухааны өнөөгийн түвшинд судлан боловсруулах эрхэм зорилтыг удирдлага болгон өнө эртний түүхийг эд өлгийн биет олдвор, түүхийн эх сурвалж, архивын баримтанд тулгуурлан судалж, түүхэн үнэнийг сэргээн тодруулахын төлөө ажилладаг.

Дээрх зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-д “Төсвийн байгууллага нь түүний үйл ажиллагааг үр ашигтай удирдлагаар хангаж, ажлын үр дүнг хариуцах үүрэг бүхий төсвийн шууд захирагчтай байна” гэж заасан байна.

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “агентлагийн дарга тус агентлагийн төсвийн шууд захирагч байна” гэж заасны дагуу Түүх археологийн хүрээлэнгийн захирал Төсвийн захирагчийн үүрэг гүйцэтгэж байна. Түүх археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны төсвийг Шинжлэх ухаан технологийн сангаас олгож байна. Төсвийн захирагчтай шууд холбоотой Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудыг ажилдаа мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

4. Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, сорилууд түүний үр дүн:

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашигласан болно.

Аудитаар Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс төсвийн шууд захирагчийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд төсвийн дансдын уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжуулав. /ТАБ-СТА-А-5/

Санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, материаллаг дүнтэй зарим гүйлгээнүүдийг түүвэрчилсэн байдлаар аудитын 14 горим, сорил гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

Тухайн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, системтэй танилцахад санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ШУА-ийн Тэргүүлэгчдийн газраас нэгдсэн журмаар батлан мөрдүүлж байна.

Түүх археологийн хүрээлэнгийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа компьютерийн системийн үйл ажиллагаатай асуулга явуулах, программд нэвтрэх зэрэг аргаар танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлын үнэлгээг хийхэд мэдээллийн технологийн мэргэжилтэнг оролцуулах шаардлагагүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэсэн болно. /ТАБ-СТА-В-2/

Санхүүгийн үйл ажиллагааг бүртгэх, боловсруулах үйл ажиллагааг "Acolous" санхүүгийн программыг ашиглан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргасан байна.

5. Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлыг тооцохдоо 2016 оны 2 дугаар улирлын зардлын гүйцэтгэлээр суурь үзүүлэлт болгон сонгож 0.5 хувиар буюу 4,657.3 мянган төгрөгөөр тооцсон ба гүйцэтгэлийн шатанд 2016 оны нийт зардлын гүйцэтгэлийг суурь болгон сонгож 0.5 хувиар 10,057.99 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг өөрчлөн тогтоов. Материаллаг байдлын хувийг 0,5 хувиар авсан шалтгаан нь гүйлгээний тоо олон, бага дүнтэй байдлыг харгалзан үзэв.

6. Дотоод хяналт

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хийсэн. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм. Түүх археологийн

хүрээлэнгийн дотоод хяналтын эрсдлийн 3 эрсдэл үр нөлөөтэй, 21 эрсдэл үр нөлөөгүй гэж тооцсон. /ТАБ-СТА-А-4-өөс үзнэ үү/

7. Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар

2016 оны батлагдсан төсвийг сар, улирлын хуваарийн дагуу Шинжлэх ухаан технологийн төрийн сан тус байгууллагын банкин дахь харилцах дансаар олгож, төсвийн хүрээний мэдэгдэл, төсвийн санхүүжилтийн гүйцэтгэл, төсвийн зардлын төрөл зүйлээр хуваарилан зарцуулалтанд хяналт тавьж ажилласан байна.

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагааны төсөв 2016 онд 1,411,784.9 мянган төгрөгөөр батлагдсанаас төсвөөс 1,411,284.3 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтээр 553,602.7 мянган төгрөг тус тус авч нийт дүнгээрээ төсвийг хэтрүүлээгүй байна.

Авлага 61,334.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан нь нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 24,141.3 мянган төгрөгийг татан төвлөрүүлсэнийг 2017 онд буцаан авахаар авлагаар бүртгэсэн, мөн ном хэвлүүлэх зардлын урьдчилгаа төлбөр 36,658.0 мянган төгрөг байна.

Тайланд тусгасан бараа материал, үндсэн хөрөнгө нь бодитойгоор оршин байгаа ба байгууллагын өмчлөлд байгаа бүхий л өмч хөрөнгийг бүрэн хамруулж, орлого, зарлага болон шилжилт хөдөлгөөн, бусад зарлагын гүйлгээнүүд нь данс, дүн, хугацаа, ангиллын хувьд үнэн зөв бүртгэгдсэн байна.

8. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны цахим хуудас болох www.shilendans.gov.mn хуудсанд 2016 оны батлагдсан төсөв, төсвийн гүйцэтгэл оруулсан байна.

Байгууллагын цахим хуудсанд байгууллагын мэдээлэлүүд, 2016 оны төсвийн гүйцэтгэлийг оруулсан байна.

9. Олж тогтоосон гол эрсдлүүд

Аудитын төлөвлөгөөний дагуу аудитын 27 эрсдлийг тогтоож, батламж мэдэгдлүүдийн хүрээнд данс бүрээр нийт 12 горим, сорил гүйцэтгэж доорхи эрсдлүүдийг олж тогтоов. /ТАБ-СТА-В-3-аас үзнэ үү/ Үүнд:

1. Авлагыг барагдуулах арга хэмжээ аваагүй, үлдэгдэл баталгаажуулаагүй байх
2. НДШ-ийн тайланг үнэн зөв гаргаагүй
3. Урьдчилгаа тооцооны тайланг цаг хугацаанд нь аваагүй байх

10. Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар

1. Баруун бүсийн босоо тэнхлэг авто замын ажил – Зам тээврийн яамны санхүүжилт- 100,047.3 мянган төгрөг

2. Монголын түүхийн цахим лавлах хийх ажлын санхүүжилт -Ерөнхийлөгчийн тамгын газар - 45,000.0 мянган төгрөг
3. Казакстан улс гэрээт ажлын санхүүжилт -92,029.0 мянган төгрөг
4. Япон улс гэрээт ажлын санхүүжилт /1.9 сая иень/ - 37,259.0 мянган төгрөг
5. Тайвань улс гэрээт ажлын санхүүжилт - 23,918.5 мянган төгрөг
6. Чайна Хуаши Энтерпрайзиз ХХК баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн 189.7 км авто замын ажлын санхүүжилт -211,036.6 мянган төгрөг

11.Аудитаар илэрсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараах заалтуудад хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын явцад материаллаг хэмжээтэй алдаа зөрчилүүд нь санхүүгийн тайлангийн **эрх үүрэг, тохиолдсон байх, үнэлгээ, хэмжилт** гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан ба холбогдох хуулийн заалтуудыг зөрчсөн байна. Үүнд:

1. 2016 онд гэрээгээр ажил үүрэг гүйцэтгэсэн Г. Жигжидсүрэнгийн 04-р сарын цалин 2,936.2 мянган төгрөг, гэрээт ажилтан Дагвадоржийн 05-р сарын цалин 486.2 мянган төгрөг, 10-р сарын цалин 595.0 мянган төгрөг, Туваансүрэнгийн 05-р сарын цалин 486.3 мянган төгрөг, нийт 4,503.7 мянган төгрөгийг НДШ-ийн тайланд тухайн хүний нэрээр тайлагнаагүй нь **Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 1.1 дэх хэсэгдэх “Ажил олгогч нь хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх”** гэсэн заалтыг зөрчсөн ;

✓ **Шийдвэрлэсэн нь:**

2016 оны холбогдох саруудын НДШ-ийн тайланг 2016 оны 01 дүгээр улиралд багтаан залруулах, цаашид Нийгмийн даатгалын тухай хуулийг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөв.

2. Төслийн хээрийн судалгааны ажилд ажилласан ажилтануудад батлагдсан төсөв, удирдамжийн дагуу олгосон томилолтын урьдчилгааны болон гүйцэтгэсэн ажлын тайланг тогтоосон хугацаанд гаргуулан авч хэвшээгүй, Урьдчилгаа тооцоо дансны 2016 оны эхний үлдэгдэл 956.6 мянган төгрөгийг барагдуулаагүй нь нягтлан бодогч **Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь хэсэгт заасан “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”** гэсэн үүргээ бүрэн биелүүлээгүй

✓ **Шийдвэрлэсэн нь:** Мөнгөн урьдчилгааг нягтлан бодогч Дараа тайлан гаргагчийн авлагын дансанд бүртгэж, тайлан гаргасны дараа зардлаар хүлээн зөвшөөрч байх. Урьдчилгаа тооцооны болон ажлын тайланг ажил

үүрэг гүйцэтгээд ирсэнээс хойш гаргаж тайлагнах хугацааг байгууллагын дотоод журамд зааж, биелэлтэнд хяналт тавьж ажиллах зөвлөмж өгөв

3. Авлага өмнөх оноос 24,071.9 мянган төгрөгөөр өссөн, өмнөх оны өглөг 604.1 мянган төгрөгийг барагдуулаагүй нь нягтлан бодогч **Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь хэсэгт заасан “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”** гэсэн үүргээ бүрэн биелүүлээгүй

✓ **Шийдвэрлэсэн нь:**

- а) 2016 онд нэмэлт санхүүжилтээр хэрэгжиж байгаа төслийн ажлын зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 24,071.9 мянган төгрөгийг оны эцэст татан төвлөрүүлж 2017 онд буцаан олгохоор шийдвэрлэсэн;
- б) 2015 оны эцэст Мөнх-Арьяа ХХК-д төлөхөөр гарсан 604.1 мянган төгрөгийн өглөгийг 2016 оны санхүүжилтээр буцаан авахаар төлөвлөсөн 604.1 мянган төгрөг буцаан олгогдоогүйгээс шалтгаалан барагдуулаагүйг 2017 онд өглөг, авлагыг барагдуулах, цаашид өр авлага үүсгэхгүй байх зөвлөмж өгөв.

4. 2016 оны батлагдсан төсөв дүнгээрээ хэтрээгүй боловч:

А. Хог хаягдал устгаж цэвэрлэх зардал 1,230.0 мянган төгрөгөөр, бага үнэтэй түргэн элэгдэх эд аж ахуйн зүйлс худалдан авах зардал 2,499.1 мянган төгрөгөөр, бичиг хэргийн зардал 1,852.6 мянган төгрөгөөр нийтдээ 5,581.7 мянган төгрөгөөр хэтэрч, шуудан холбоо, ном хэвлэл авах зардал 6,803.8 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн;

Б. Гэрэл цахилгааны зардал 6,710.8 мянган төгрөгөөр хэтэрч, түлш халаалтын зардал 6,937.9 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т заасан **“Бүх шатны төсвийн захирагч нар батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах”** гэсэн үүргээ бүрэн биелүүлээгүй байна.

✓ **Шийдвэрлэсэн нь:** Зардлын бүлэг доторх зарим зардал хэмнэсэн, хэтэрсэн өөрчлөлттэй байгаа нь “Төсвийн санхүүжилтийн эрх болон зарцуулалтын эрхийн тухай” Сангийн сайдын 2013 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн 73 дугаар тушаалаар баталсан журмыг үндэслэн бүлэг доторх зардлыг гүйлгэн зарцуулсан байна. 2017 онд батлагдсан төсвийн хуваарийг баримтлан ажиллахыг зөвлөв.

Аудитаар илэрсэн асуудлыг Түүх Археологийн хүрээлэнгийн удирдлага авч үзэж, өгсөн зөвлөмжийг хойшид ажилдаа мөрдөж ажиллахаар болсон тул материаллаг алдаагүй гэж үзлээ.

12.Залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар

Залруулагдаагүй алдаа байхгүй.

13.Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Анхаарал татахуйц бусад асуудал байгаагүй болно.

14. Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны санхүүгийн тайлангийн авлагын барагдуулалтыг дараагийн аудитаар авч үзэх болно.

15. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой 5,460.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн ба дээрх зөрчил нь Түүх археологийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагаанаас үл хамаарсан болно.

16. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнө жилүүдэд Үндэсний аудитын газраас аудит хийж байгаагүй тул өгөгдсөн зөвлөмж байхгүй ба 2016 онд тус байгууллага өөрөө хүсэлт гаргаж аудит хийлгэж байна.

17. Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Түүх Археологийн хүрээлэнгийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон илчлэл тодруулгуудад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

УАГ
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

ШУА-ИЙН ТҮҮХ АРХЕОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН 2016 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл
дараахи хаягаар харилцана уу:

Монгол Улсын Үндэсний Аудитын
газар
Засгийн газрын IY байр
Улаанбаатар-46 Бага тойруу 6

Web: www.mnao.gov.mn

Санхүүгийн аудитын газрын дарга
Тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663

И-мэйл: www.audit.gov.mn

Аудитын менежер Я.Самбууням
Утас: 260512
И-мэйл: www.audit.gov.mn

Аудитор Н.Нямдаваа
Утас: 260512
И-мэйл: www.audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
“Бэст фортуна Аудит” ХХК
Утас: 324338
И-мэйл: fortune_audit@yahoo.com

Захирал: Ж.Оюунцэцэг
Утас: 89116465, 98056465
И-эйл: Oyuntsetseg_cpa@yahoo.com
Аудитын багийн ахлагч:
Аудитор: Б.Нарангэрэл
Утас: 99839547
И-мэйл: bavaanarangerel@yahoo.com

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Тэргүүлэх ач холбогдол №2

Асуудал 1:НДШ-ийн тайлангийн
үнэн зөв байдал

Асуудал 2:Авлага, өглөг

Асуудал 3:Төсвийн зарцуулалт

Менежментийн захидал

Үндэсний аудитын газар аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг ШУА-ийн Түүх Археологийн хүрээлэнгийн удирдлагад зориулан бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал, горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгасан болно.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг ТАБ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Төрийн аудитын байгууллага энэхүү зөвлөмжийг танай байгууллагын бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад хамтран ажилласан Түүх Археологийн хүрээлэнгийн удирдлага болон бусад ажилтануудад талархал илэрхийлье.

Аудитын ажиглалт

2016 онд гэрээгээр ажил үүрэг гүйцэтгэсэн Г. Жигжидсүрэнгийн 04-р сарын цалин 2,936.2 мянган төгрөг, гэрээт ажилтан Дагвадоржийн 05-р сарын цалин 486.2 мянган төгрөг, 10-р сарын цалин 595.0 мянган төгрөг, Туваансүрэнгийн 05-р сарын цалин 486.3 мянган төгрөг, нийт 4,503.7 мянган төгрөгийг НДШ-ийн тайланд тухайн хүний нэрээр тайлагнаагүй нь **Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 1.1 дэх хэсэгдэх “Ажил олгогч нь хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх”** гэсэн заалтыг зөрчсөн ;

Эрсдэл

Тайлангийн үнэн зөв байдал алдагдах

(Оршин байх, тохиолдсон байх)

Аудитын зөвлөмж

2016 оны холбогдох саруудын НДШ-ийн тайланг 2016 оны 01 дүгээр улиралд багтаан залруулах, цаашид Нийгмийн даатгалын тухай хуулийг биелүүлж ажиллах.

Үйлчлүүлэгчийн хариу

2016 оны 01 дүгээр улиралд багтаан 2016 оны холбогдох саруудын НДШ-ийн тайланг залруулна.

Аудитын ажиглалт

1. Төслийн хээрийн судалгааны ажилд ажилласан ажилтануудад батлагдсан төсөв, удирдамжийн дагуу олгосон томилолтын урьдчилгааны болон гүйцэтгэсэн ажлын тайланг тогтоосон хугацаанд гаргуулан авч хэвшээгүй, Урьдчилгаа тооцоо дансны 2016 оны эхний үлдэгдэл 956.6 мянган төгрөгийг барагдуулаагүй

2. Авлага өмнөх оноос 24,071.9 мянган төгрөгөөр өссөн, өмнөх оны өглөг 604.1 мянган төгрөгийг барагдуулаагүй нь нягтлан бодогч **Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь хэсэгт заасан “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”** гэсэн үүргээ бүрэн биелүүлээгүй

Эрсдэл

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, найдваргүй өр, авлага үүсэх

(Оршин байх, тохиолдсон байх)

Аудитын зөвлөмж

Мөнгөн урьдчилгааг нягтлан бодогч Дараа тайлан гаргагчийн авлагын дансанд бүртгэж, тайлан гаргасны дараа зардлаар хүлээн зөвшөөрч байх. Урьдчилгаа тооцооны болон ажлын тайланг ажил үүрэг гүйцэтгээд ирсэнээс хойш гаргаж тайлагнах хугацааг байгууллагын дотоод журамд зааж, биелэлтэнд хяналт тавьж ажиллах.

2017 онд өглөг, авлагыг барагдуулах, цаашид өр авлага үүсгэхгүй байх зөвлөмж өгөв.

Үйлчлүүлэгчийн хариу

2016 онд нэмэлт санхүүжилтээр хэрэгжиж байгаа төслийн ажлын зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 24,071.9 мянган төгрөгийг оны эцэст татан төвлөрүүлж 2017 онд буцаан авахаар шийдвэрлэсэн; 2015 оны эцэст Мөнх-Арьяа ХХК-д төлөхөөр гарсан 604.1 мянган төгрөгийн өглөгийг 2016 онд санхүүжилтээр буцаан авахаар төлөвлөсөн 604.1 мянган төгрөг буцаан олгогдоогүйгээс шалтгаалан барагдуулаагүй. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Аудитын ажиглалт

1. 2016 оны батлагдсан төсөв дүнгээрээ хэтгээрүй боловч:

А. Хог хаягдал устгаж цэвэрлэх зардал 1,230.0 мянган төгрөгөөр, бага үнэтэй түргэн элэгдэх эд аж ахуйн зүйлс худалдан авах зардал 2,499.1 мянган төгрөгөөр, бичиг хэргийн зардал 1,852.6 мянган төгрөгөөр нийтдээ 5,581.7 мянган төгрөгөөр хэтэрч, шуудан холбоо, ном хэвлэл авах зардал 6,803.8 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн;

Б. Гэрэл цахилгааны зардал 6,710.8 мянган төгрөгөөр хэтэрч, түлш халаалтын зардал 6,937.9 мянгантөгрөгөөр хэмнэгдсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т заасан **“Бүх шатны төсвийн захирагч нар батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах”** гэсэн үүргээ бүрэн биелүүлээгүй байна.

Эрсдэл

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, өр, авлага үүсэх

(Оршин байх, тохиолдсон байх)

Аудитын зөвлөмж

Мөнгөн урьдчилгааг нягтлан бодогч Дараа тайлан гаргагчийн авлагын дансанд бүртгэж, тайлан гаргасны дараа зардлаар хүлээн зөвшөөрч байх. Урьдчилгаа тооцооны болон ажлын тайланг ажил үүрэг гүйцэтгээд ирсэнээс хойш гаргаж тайлагнах хугацааг байгууллагын дотоод журамд зааж, биелэлтэнд хяналт тавьж ажиллах.

Төсвийн тухай хуулийг биелүүлж, батлагдсан төсвийн хуваарийг баримталж ажиллах

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Зардлын бүлэг доторх зарим зардал хэмнэсэн, хэтэрсэн өөрчлөлттэй байгаа нь “Төсвийн санхүүжилтийн эрх болон зарцуулалтын эрхийн тухай” Сангийн сайдын 2013 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн 73 дугаар тушаалаар баталсан журмыг үндэслэн бүлэг доторх зардлыг гүйлгэн зарцуулсан. 2017 онд батлагдсан төсвийн хуваарийг баримтлан зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

ШУА "Түүх-Археологийн хүрээлэн"

АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2015-12-31	2016-12-31
МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	300	12,100
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	300	12,100
АВЛАГА	36,533,240.58	61,333,966.01
Татаас санхүүжилтын авлага	604,114.00	24,675,997.14
Бусад авлага	35,929,126.58	36,657,968.87
УРЬДЧИЛЖ ТӨЛСӨН ТӨЛБӨР	956,653.98	956,653.98
Урьдчилгаа тооцоо	956,653.98	956,653.98
БАРАА МАТЕРИАЛ	100,911,272.19	93,570,918.86
Түүхий эд материал	16,486,893.54	22,734,030.58
Хангамжийн материал	84,424,378.65	70,836,888.28
Бичиг хэргийн зардал	37,955,003.90	30,144,920.82
Аж ахуйн материал	46,469,374.75	40,691,967.46
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	138,401,466.75	155,873,638.85
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ		
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	938,320,321.30	889,548,263.31
Биет хөрөнгө	937,627,321.28	888,326,713.31
Барилга, байгууламж	2,467,961,423.00	2,467,961,423.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,752,044,972.96)	(1,812,912,387.08)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	44,053,280.00	44,053,280.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,433,548.00)	(20,534,876.00)
Машин, тоног төхөөрөмж	185,652,006.00	224,345,554.06
Хуримтлагдсан элэгдэл	(139,778,404.44)	(158,490,460.56)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	145,508,507.99	145,508,507.99
Хуримтлагдсан элэгдэл	(107,358,640.06)	(117,091,264.77)
Батлан хамгаалахын зориулалттай тоног төхөөрөмж	20,660,632.40	20,660,632.40
Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,913,594.15)	(4,982,327.23)
Номын фонд	94,320,631.50	99,808,631.50
Биет бус хөрөнгө	693,000.02	1,221,550.00
Програм хангамж	5,627,986.11	6,430,986.11
Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,934,986.09)	(5,209,436.11)
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	938,320,321.30	889,548,263.31
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,076,721,788.05	1,045,421,902.16
Өглөг	2,882,974.00	604,114.00
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,278,860.00	
Бусад өглөг	604,114.00	604,114.00
Байгууллагад өгөх өглөг	604,114.00	604,114.00
НИЙТӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	-	-
ЭЗНИЙ ӨМЧ	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо	1,073,838,814.05	1,044,817,788.16
Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/	1,357,747,491.57	1,357,747,491.57
Хуримтлагдсан үр дүн	(354,055,797.91)	(383,076,823.80)
Өмнөх үеийн үр дүн	(354,055,797.91)	(354,055,797.91)
Тайлант үеийн үр дүн		(29,021,025.89)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	70,147,120.39	70,147,120.39
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ / ӨМЧИЙН ДҮН	1,073,838,814.05	1,044,817,788.16
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ / ӨМЧИЙН ДҮН	1,076,721,788.05	1,045,421,902.16

АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2015-12-31	2016-12-31
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	-	-
ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	-	-
Улсын төсвөөс	1,618,097,369.25	1,965,387,649.20
Урсгал	1,076,102,306.56	1,411,784,900.00
Нийгмийн даатгалын сангаас		6,543,991.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	541,995,062.69	553,602,749.20
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээд		231,560,515.26
ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилт		48,500,000.00
Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгасан	317,194,929.88	25,000,000.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаа	202,111,432.81	248,542,233.94
Төсвийн урамшуулал	22,688,700.00	-
БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	13,434,576.00	17,758,994.60
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	672,000.00	899,200.00
Төсөвт байгууллагын ажил, үйлчилгээний орлого	12,762,576.00	16,859,794.60
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	11,967,576.00	14,945,794.60
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	795,000.00	1,914,000.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,631,531,945.25	1,989,690,634.80
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	1,718,472,237.77	2,018,711,660.69
АЖИЛЛАГЧИДТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛ	1,100,528,361.30	1,282,218,096.20
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	998,737,797.10	1,165,043,128.61
Цалин	998,737,797.10	1,165,043,128.61
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	101,790,564.20	117,174,967.59
Тэтгэвэр болон тэтгэмжийн шимтгэл	88,922,021.26	115,765,743.91
Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	76,053,483.15	109,460,130.17
Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	3,217,134.28	5,248,695.98
ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	6,434,269.55	704,611.84
Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	3,217,134.28	352,305.92
Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	12,868,542.94	1,409,223.68
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ УРСГАЛ ЗАРДАЛ	617,136,157.61	729,379,496.57
Тогтмол зардал	50,061,032.03	54,645,556.33
Гэрэл цахилгааны зардал	20,296,243.09	25,475,811.53
Түлш, халаалтын зардал	23,012,107.00	25,544,278.00
Цэвэр, бохир усны зардал	6,752,681.94	3,625,466.80
Хангамж, бараа материалын зардал	22,643,938.31	38,998,348.47
Бичиг хэргийн материал	3,658,262.00	5,000.00
Тээвэр, шатахууны зардал	14,414,000.00	34,512,200.00
Шуудан холбооны зардал	3,035,676.31	3,017,548.47
Ном хэвлэлийн зардал	36,000.00	56,100.00
Хог хаягдал устгао засварын зардал	1,500,000.00	1,380,000.00
Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс		27,500.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,906,042.00	1,090,000.00
Багаж хэрэгсэл	379,989.00	34,000.00
Урсгал засварын зардал	17,526,053.00	1,056,000.00
Томилолт, зочны зардал	77,406,531.00	166,761,571.00
Дотоод томилолтын зардал	58,402,000.00	134,731,000.00
Гадаад томилолтын зардал	8,994,231.00	21,175,900.00
Гадаадын зочны зардал	10,010,300.00	10,854,671.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	119,369,153.00	280,242,874.39
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	118,471,714.00	276,677,790.39
Аудит баталгаажуулалтын зардал	-	2,500,000.00

Даатгалын үйлчилгээ	439,100.00	606,660.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	282,600.00	248,500.00
Газрын төлбөр	175,739.00	199,924.00
Банк санхүү байгууллагын үйлчилгээ		10,000.00
Бусад үйлчилгээний бусад зардал	329,749,461.27	187,641,146.38
Бусад зардал	200,905,897.29	93,884,540.33
Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн зардал	7,060,000.00	
Элэгдлийн зардал	121,783,563.98	93,756,606.05
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	807,718.86	7,114,067.92
Засгийн газрын шилжүүлэг	57,718.86	570,076.92
Төвлөрүүлсэн шилжүүлэг	57,718.86	570,076.92
Бусад урсгал шилжүүлэг	750,000.00	
Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		6,543,991.00
Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	750,000.00	
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	1,718,472,237.77	(29,021,025.89)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(86,940,292.52)	(29,021,025.89)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГО	-	-
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны олз	1,800,000.00	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	-	-
Хөрөнгө худалдсаны гарз	1,800,000.00	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	(86,940,292.52)	-

АУДИТЛАГДСАН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2015-12-31	2016-12-31
ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,548,210,401.45	1,971,931,639.26
Улсын төсвөөс	1,074,554,260.00	1,411,784,900.00
Урсгал	1,074,554,260.00	1,411,784,900.00
Нийгмийн даатгалын сангаас		6,543,991.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	473,656,141.45	553,602,748.26
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээд		231,560,515.26
ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилт		48,500,000.00
Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгасан	248,251,894.64	25,000,000.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаа	202,715,546.81	248,542,233.00
Төсвийн урамшуулал	22,688,700.00	-
БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	12,639,576.00	15,844,994.60
Төсөвт байгууллагын ажил, үйлчилгээний орлого	12,639,576.00	15,844,994.60
Үндсэн үйл ажиллагны орлого	11,967,576.00	14,945,794.60
Үндсэн бус үйл ажиллагны орлого	672,000.00	899,200.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,560,849,977.45	1,987,776,633.86
БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,539,705,693.59	1,911,535,135.68
АЖИЛЛАГЧИДТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛ	1,015,474,688.44	1,281,049,455.48
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	925,512,099.52	1,180,441,955.48
Цалин	925,512,099.52	1,180,441,955.48
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	89,962,588.92	100,607,500.00
Тэтгэвэр болон тэтгэмжийн шимтгэл	66,009,819.60	67,327,177.85
Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	3,107,340.62	4,160,040.13
ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	5,286,294.55	8,320,080.28
Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	3,350,505.28	4,160,040.13
Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	12,208,628.87	16,640,161.61
Бараа үйлчилгээний урсгал зардал	524,231,005.15	630,485,680.20
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,782,172.03	56,924,416.33
Гэрэл цахилгааны зардал	18,130,405.09	27,641,649.53
Түлш, халаалтын зардал	23,012,107.00	25,544,278.00
Цэвэр, бохир усны зардал	6,639,659.94	3,738,488.80
Хангамж, бараа материалын зардал	23,208,788.31	73,290,126.47
Бичиг хэргийн материал	4,273,112.00	3,710,278.00
Тээвэр, шатахууны зардал	14,364,000.00	34,521,200.00
Шуудан холбооны зардал	3,035,676.31	3,017,548.47
Ном хэвлэлийн зардал	36,000.00	28,062,000.00
Хог хаягдал устгао засварын зардал	1,500,000.00	1,380,000.00
Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс		2,599,100.00
Норматив зардал	400,000.00	654,700.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400,000.00	654,700.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,639,942.00	3,346,700.00
Багаж хэрэгсэл	435,989.00	206,800.00
Урсгал засварын зардал	22,203,953.00	3,139,900.00
Томилолт, зочны зардал	80,096,231.00	166,761,571.00
Дотоод томилолтын зардал	8,994,231.00	134,731,000.00
Гадаад томилолтын зардал	58,402,000.00	21,175,900.00
Гадаадын зочны зардал	12,700,000.00	10,854,671.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	126,737,835.81	321,948,166.40
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	125,840,396.81	318,407,182.40
Аудит баталгаажуулалтын зардал		2,500,000.00
Даатгалын үйлчилгээ	439,100.00	606,660.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	282,600.00	248,500.00
Газрын төлбөр	175,739.00	175,824.00

Банк санхүү байгууллагын үйлчилгээ		10,000.00
Бусад үйлчилгээний бусад зардал	223,366,036.00	7,560,000.00
Бусад зардал	216,306,036.00	7,560,000.00
Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн зардал	7,060,000.00	-
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,411,832.86	31,185,951.06
Засгийн газрын шилжүүлэг	661,832.86	24,641,960.06
Төвлөрүүлсэн шилжүүлэг	661,832.86	24,641,960.06
Бусад урсгал шилжүүлэг	750,000.00	6,543,991.00
Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		6,543,991.00
Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	750,000.00	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН (II)	1,541,117,526.45	1,942,721,086.74
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ(III)=(I)-(II)	19,732,451.00	45,055,548.06
Хөрөнгийн орлого		-
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	19,751,100.00	44,984,548.06
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардал	19,751,100.00	44,984,548.06
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН (V)	19,751,100.00	44,984,548.06
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ(4)=(4)-(V)	(19,751,100.00)	(44,984,548.06)
САНХҮҮГИЙН АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ ДҮН(8)		
НИИТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (IX)=(VII)+(VIII)	(18,649.00)	71,000.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үдэгдэл	18,949.00	300.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	300.00	12,100.00

ШУА "Түүх-Археологийн хүрээлэн"

АУДИТЛАГДСАН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Д/Д	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2014 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	1,693,760,852.09	1,902,636,815.04	(319,407,586.14)	3,276,990,080.99
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын еерчлелт	-		826,054.60	826,054.60
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,693,760,852.09	1,902,636,815.04	318,581,531.54	3,914,979,198.67
4	Үндсэн херенгийн дахин үнэлгээний есөлт	-		-	-
5	Үндсэн херенгийн дахин үнэлгээний бууралт	-		-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-		-	-
7	Тайлант үеийн үр дүн	-		(647,419,598.13)	(647,419,598.13)
8	2015 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	1,693,760,852.09	1,901,810,760.44	(860,678,029.41)	2,734,893,583.12
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын еерчлелт	-		100,864,540.00	100,864,540.00
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,693,760,852.09	1,901,810,760.44	(759,813,489.41)	2,835,758,123.12
11	Үндсэн херенгийн дахин үнэлгээний есөлт	-		-	-
12	Үндсэн херенгийн дахин үнэлгээний бууралт	-		-	-
13	Орлогын тайланд хилээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-		-	-
14	Тайлант үеийн үр дүн	-		(196,396,382.05)	(196,396,382.05)
15	2016 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	1,693,760,852.09	1,901,810,760.44	(956,209,871.46)	2,639,361,741.07

АУДИТЛАГДСАН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Сарын гүйцэтгэл	Хувь
Мөнгөн хөрөнгийн оны эхнийн үлдэгдэл			-	
I.НИИТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II+V)	1,395,671,000.00	1,372,684,551.00	22,986,449.00	98.4
II.НИИТ ЗАРЛАГЫН ДҮН (III+IV)	1,395,671,000.00	1,372,684,551.00	22,986,449.00	98.4
III.УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,395,671,000.00	1,372,684,551.00	22,986,449.00	98.4
Бараа ажил үйлчилгээний зардал	1,280,985,600.00	1,268,142,743.00	12,842,857.00	99.0
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	759,133,000.00	759,133,033.00	(33.00)	100.0
Үндсэн цалин	759,133,000.00	759,133,033.00	(33.00)	100.0
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	83,504,400.00	83,504,400.00	-	100.0
Тэтгэврийн даатгал	53,139,000.00	53,139,000.00	-	100.0
Тэтгэмжийн даатгал	6,073,100.00	6,073,100.00	-	100.0
ҮОМШ өвчний даатгал	7,591,300.00	7,591,300.00	-	100.0
Ажилгүйдлын даатгал	1,518,300.00	1,518,300.00	-	100.0
Байнууллага төлөх ЭМД-н хураамж	15,182,700.00	15,182,700.00	-	100.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	212,908,700.00	206,885,128.00	6,023,572.00	97.2
Гэрэл цахилгааны зардал	24,226,200.00	20,347,327.00	3,878,873.00	84.0
Түлш, халаалтын зардал	167,562,500.00	167,975,419.00	(412,919.00)	100.2
Цэвэр, бохир усны зардал	21,120,000.00	18,562,382.00	2,557,618.00	87.9
Хангамж, бараа материалын зардал	24,814,500.00	24,551,388.00	263,112.00	98.9
Бичиг хэргийн материал	8,226,200.00	7,971,396.00	254,804.00	96.9
Тээвэр, шатахууны зардал	4,072,900.00	4,071,800.00	1,100.00	100.0
Шуудан холбооны зардал	8,908,200.00	8,898,652.00	9,548.00	99.9
Бага үнтэй түргэн борлогдох аж ахуйн эд зүйлс	3,607,200.00	3,609,540.00	(2,340.00)	100.1
Норматив зардал	68,756,000.00	59,632,936.00	9,123,064.00	86.7
Эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	500,000.00	417,940.00	82,060.00	83.6
Хоол хүнс	54,022,000.00	44,974,836.00	9,047,164.00	83.3
Нормын зөөлөн эдлэл	14,234,000.00	14,240,160.00	(6,160.00)	100.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,436,800.00	12,771,748.00	(334,948.00)	102.7
Хөдөлмөр хамгаалалын хэрэгсэл	1,890,900.00	2,224,800.00	(333,900.00)	117.7
Урсгал засварын зардал	10,545,900.00	10,546,948.00	(1,048.00)	100.0
Томилолт, зочны зардал	2,132,700.00	2,154,001.00	(21,301.00)	101.0
Дотоод томилолтын зардал	2,132,700.00	2,154,001.00	(21,301.00)	101.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	39,030,000.00	38,846,170.00	183,830.00	99.5
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	31,860,000.00	31,860,000.00	-	100.0
Аудитаар баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	3,500,000.00	3,489,768.00	10,232.00	99.7
Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	982,882.00	17,118.00	98.3
Тээврийн хэрэгсэлийн татвар	1,640,000.00	1,653,800.00	(13,800.00)	100.8
Тээврийн хэрэгсэлийн оншилгоо	30,000.00	30,000.00	-	100.0
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх бэлтгэх	1,000,000.00	829,720.00	170,280.00	83.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	78,269,200.00	80,663,669.00	(2,394,469.00)	103.1
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	78,269,200.00	2,625,000.00	75,644,200.00	3.4
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	78,269,200.00	78,038,669.00	230,531.00	99.7
Урсгал засварын зардал	114,685,600.00	104,541,808.00	10,143,792.00	91.2
Бусад урсгал шилжүүлэг	114,685,600.00	104,541,808.00	10,143,792.00	91.2

Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	33,461,300.00	33,461,400.00	(100.00)	100.0
Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласаны тэтгэмж	81,224,300.00	71,080,408.00	10,143,892.00	87.5
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	1,395,671,200.00	1,398,972,814.00	(3,301,614.00)	100.2
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос шилжүүлэх	10,000,000.00	13,329,014.00	(3,329,014.00)	133.3
Төсвөөс шилжүүлэх	1,385,671,200.00	1,385,643,800.00	27,400.00	100.0
Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-	-	
Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		404.00	(404.00)	
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО			-	
Ажиллагсад бигд	89.00	90.00	(1.00)	101.1
Удирдах ажилтан	3.00	3.00	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	50.00	54.00	(4.00)	108.0
Үйлчилэх ажилтан	36.00	33.00	3.00	91.7
Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагсад				